

Wykrzyknik

Na rozgrzewkę

- Zapoznaj się z tekstem, a następnie powiedz, dlaczego wypowiedzi zakończone wykrzyknikiem.
 - Nie rozumiem tego zadania! Siedzę nad nim już drugą godzinę! – zdenerwowała się Kasia.
 - Nie załamuj się – odpowiedziała Ola. – Pomogę ci!
 - Dziękuję! Nie wiem, co bym bez ciebie zrobiła! – ucieszyła się Kasia.
 - Od czego ma się przyjaciół!

Nowa wiadomość

Wykrzyknik stosujemy:

- w wypowiedziach, w których chcemy wyrazić silne uczucia, na przykład: radość, zachwył, podziw, zaskoczenie, złość, oburzenie, przerażenie,

Przykłady:

Jadę na wymarzone warsztaty taneczne!

Nie wiedziałam, że już jest tak późno!

Wyglądasz wspaniale!

Nie zdążymy na pociąg!

- po okrzykach, zawołaniach, stanowczych żądaniach lub stwierdzeniach, których ważność pragniemy podkreślić.

Przykłady:

Czas na obiad!

Hej! Chodźcie do nas!

Zrób to natychmiast!

Wszystkiego najlepszego!

Jeśli zależy nam na wyrazistym ukazaniu naszych emocji w danej sytuacji, możemy zastosować dwa, a nawet trzy wykrzykniki na końcu wypowiedzi, na przykład:

Cóż za wspaniała wiadomość!!! Nie należy jednak nadużywać tego znaku interpunkcyjnego.

Czas na ćwiczenia

1. Przeczytaj podane wypowiedzi. Określ, które spośród użytych wykrzykników uwydatniają rozkazujący charakter zdania, a które podkreślają uczucia mówiącej osoby.
 - Chodź z nami na trening!
 - Mam tego dosyć!
 - Nareszcie się widzimy!
 - Uwważaj na przejściu!

Wykrzyknik

2. Przepisz podane wypowiedzi do zeszytu, wstawiając znaki interpunkcyjne w odpowiednie miejsca. Które wypowiedzi są zakończone wykrzyknikiem? Dlaczego?

Mówcie po cichu ?
W zamku mogą być inni poszukiwacze skarbu ? Tam jest skrzynia, o której napisano w tajemniczej instrukcji ?
Co się w niej kryje ?

Ale tu ciemno ?
Nic nie widzę ? Gdzie jest lampa ?
Au, potknęłam się o coś twardego ?

Nie do wiary ?
Niesamowite ? Czy to nie sen ?
Uszczypnijcie mnie ? Ale heca ?
Widzielście to ? Tylko nie mówcie o tym nikomu ?

3. Sformułuj kilka stanowczych, ale uprzejmych żądań zakończonych wykrzyknikiem. Użyj wymienionych przysłówków.

wyraźnie, starannie, prosto, ostrożnie, cicho

4. Zapisz w zeszycie różne wypowiedzenia zakończone wykrzyknikiem, których użyjesz w wymienionych sytuacjach, aby wyrazić swoje emocje.

- Dostajesz szóstkę z klasówki.
- Wygrywasz główną nagrodę w konkursie.
- Otrzymujesz walentynkę od osoby, na której Ci zależy.
- Dowiadujesz się, że w wakacje pojedziesz w podróż, o której od dawna marzysz.
- Spotykasz bliską osobę, która teraz mieszka w innej miejscowości.
- Udało Ci się zakwalifikować do udziału w turnieju telewizyjnym.

Polecenia:

1. Zapisz temat w zeszycie.
2. Wytnij „Nową wiadomość” i wklej do zeszytu.
3. Zrób pol. 1, 2 i 3 (pisemnie).

Praca domowa: pol. 4.